

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

У статті здійснено порівняльний аналіз системи вищої освіти Польщі та України в цілому та музично-педагогічної освіти зокрема. Визначено, що фахова підготовка майбутніх учителів музики в Україні має чимало спільного з системою музично-педагогічної освіти Польщі стосовно загального професійного спрямування, професійно-компетентнісних вимог до фахівця. Доведено, що вивчення тенденцій розвитку вищої педагогічної освіти у Польщі сприятиме вибору оптимальних шляхів ефективного приєднання України до європейського простору вищої освіти.

Ключові слова: вища освіта, майбутні вчителі музики, музично-педагогічна підготовка, мистецька інтеграція, професійна компетентність.

Модернізація сучасної системи освіти України, що знаходиться на шляху європейської інтеграції, вимагає подолання існуючих протиріч між потребами розвитку української держави та пережитками тоталітарної епохи. Освіта повинна відповідати новим політичним та економічним реаліям, що допоможе молодому поколінню увійти до світового інформаційного простору та бути конкурентоспроможним на соціальному ринку праці. Для успішного реформування середньої та вищої освіти важливим сьогодні є використання європейського досвіду, підтримка конкурентності з метою активізації ринкових механізмів забезпечення якості освітніх послуг, надання автономії органам освіти щодо розробки варіативної частини навчальних програм, використанні навчально-методичних матеріалів, введення відповідальності адміністрації та вчителів за наслідки відповідних педагогічних ініціатив та інновацій. Задля успішного впровадження євроінтеграційних процесів важливо працювати над створенням в Україні загальноєвропейського освітнього та наукового простору, що ґрунтуватиметься, насамперед, на розробці єдиних критеріїв і стандартів у галузі освіти та науки з метою визначення періодів і термінів підготовки фахівців з вищою освітою. Це сприятиме співробітництву між закладами вищої освіти усіх європейських країн.

Активному впровадженню євроінтеграції в усі сфери соціально-економічного життя нашої держави сприяла Угода про асоціацію між Україною і Європейським Союзом, яку в вересні 2014 року Верховна Рада

України та Європейський парламент одночасно ратифікували. Означена Угода передбачала ключові реформи, економічне відновлення та зростання, а також урядування та секторальну співпрацю в сферах енергетики, транспорту, охорони довкілля, промисловості, соціального розвитку і соціального захисту, рівності прав, захисту споживачів, освіти, молоді та культури. Зокрема, в статті 431 глави 23 "Освіта, навчання та молодь" йдеться про те, що сторони Угоди зобов'язані активізувати співробітництво у вищій освіті, сприяти зближенню у цій сфері, яке відбувається в рамках Болонського процесу, поглиблювати співробітництво між закладами вищої освіти, підвищувати якість та посилювати значущість вищої освіти [8].

Особливості розвитку сучасної української системи освіти відображають всезагальну інформатизацію нашого суспільства, формування нового інформаційно-комунікативного середовища в різних галузях знань. За таких умов перед освітньою сферою постає надзвичайно важливе завдання підготовки та виховання не просто обізнаної особистості, а, насамперед, особистості, що володіє певними життєвими та професійними компетентностями, яка була б здатна творчо мислити, застосовувати отримані знання у своїй професійній діяльності, а також брати активну участь у створенні нових знань та технологій. Саме такий професіонал стане основою розвитку суспільства. Відповідну підготовку він зможе отримати за умов ефективної системи освіти, зорієнтованої на оптимально позитивні результати в майбутньому. Тому освіта повинна стати одним із головних векторів розвитку суспільства в цілому [6].

Говорячи про діяльність учителя музики, зазначимо, що оскільки мистецтво – основна сфера його діяльності, він повинен знати його досконало. Саме доцільне використання творів різних видів мистецтва допоможе вирішити складні завдання спрямування учнів на естетичну форму осягнення і переживання змісту творів мистецтва з опорою на весь художній досвід дітей, без нав'язливого втручання в цю тонку сферу художньої діяльності людини [5, с. 108]. Досконало професійна компетентність сучасного вчителя музики пояснюється (згідно з Л. М. Масол) необхідністю трансформувати загальне духовне зростання сучасних школярів, їхні мистецькі знання, досвід, ціннісні художні орієнтації, що формуються під час спілкування особи (учнів) з художніми цінностями, в художньо-естетичні компетентності [3, с. 6]. З огляду на такі вимоги сучасної освіти, на завдання, що ставляться перед учителем музики (музичного мистецтва) закладів загальної середньої освіти, стає очевидною гостра необхідність у таких педагогічних кадрах, які б володіли відповідним комплексом професійних якостей, що становлять їхню професійну компетентність.

Для кращого розуміння шляху змін та реформування, на якому знаходиться сучасна освітня система України загалом та музично-педагогічна освіта зокрема, а також усвідомлення подальших дій для її вдосконалення, вкрай необхідним є звернення до досвіду побудови освітнього процесу в розвинених європейських країнах, вивчення шляхів реорганізації та імплементації законів та інших державних нормативних документів у країнах, які успішно вдосконалюють міжнародний простір демократичної європейської освітньої моделі в умовах політичних та соціально-економічних змін XXI століття.

Особливого значення для вдосконалення якості системи музично-педагогічної освіти в Україні та вирішення питань, пов'язаних з її реформуванням, набуває вивчення досвіду Польщі. Польща, будучи найближчим сусідом України, має тісні споконвічні історичні та культурні зв'язки. Окрім того, у Польщі, як і в Україні, порівняно недавно було розпочато та активно продовжується сьогодні дієве реформування вищої освіти. Це дає змогу спостерігати чимало схожих аспектів у діяльності закладів вищої освіти та організації системи музично-педагогічної підготовки фахівців. З огляду на означені фактори, метою статті є порівняльний аналіз організаційно-педагогічних засад професійної підготовки майбутніх учителів музики в закладах вищої освіти України та Польщі.

У системі вітчизняної і зарубіжної педагогічної освіти проблему мистецької освіти, а також фахової підготовки майбутніх учителів музики (мистецтва) досліджують такі вчені, як А. А. Волинець, С. В. Грозан, А. В. Козир, Л. М. Масол, М. А. Михаськова, О. М. Олексюк, Г. М. Падалка, Т. М. Пляченко, В. В. Рагозіна, А. М. Растригіна, О. Я. Ростовський, О. П. Рудницька, О. Л. Шевнюк, О. П. Щолокова (Україна); Є. Вуттке, М. Кіссель (Польща) та ін. Актуальні аспекти розвитку вищої педагогічної освіти у Польщі та особливості підготовки фахівців музичного мистецтва розглядали Р. Гоздецька, М. Грусевич, М. Мікольон, Г. Ю. Ніколаї, А. Питляковський та ін. Основу сучасної музично-педагогічної освіти в Польщі становлять педагогічні праці таких науковців, як З. Буровська (Z. Burowska), А. Бялковський (A. Bialkowski), І. Войнар (I. Woinar), М. Карчмаржик (M. Karczmarzyk), Е. Липська (E. Lipska), М. Пшіходжіньска (M. Przychodzińska), А. Питляк (A. Pytliak), Є. Жатан (E. Szatan), В. Янковський (W. Jankowski) та ін.

Освітня система Польщі має складний та тривалий в часі шлях розвитку. На сьогодні вища освіта Польщі складається майже виключно із закладів університетського рівня. Що стосується музично-педагогічної та мистецької підготовки, то вона здійснюється в таких типах вищих навчальних закладів:

- університети (практично автономні в усіх питаннях внутрішньої і зовнішньої діяльності, включаючи введення нових факультетів чи спеціальностей);
- вищі педагогічні школи (педінститути);
- вищі академії мистецтв (музичні, театральні, художні, кіно);
- вчительські колегії.

Що стосується сфери музичного виховання підростаючого покоління та підготовки педагогічних кадрів до роботи в сфері музичної освіти, Польща також має власні багатовікові традиції [10]. В усі часи існування Польщі до музичного виховання підростаючого покоління ставилися з особливою увагою, підкреслюючи надзвичайну роль музики в вихованні та психофізичному розвитку особистості. Зокрема, С. Добровольський, директор Вищих педагогічних студій (Wyższe Studia Pedagogiczne) у Варшаві зауважував, що лише музика, з-поміж інших видів мистецтв, здатна впливати на розвиток психіки в цілому, а також на соціалізацію індивіда [11, с. 12].

Сучасна дослідниця Г. Ю. Ніколаї, вивчаючи питання музично-педагогічної освіти в Польщі, започаткувала новий напрям порівняльної педагогіки – музично-педагогічна компаративістика. Означений напрям дозволяє досліджувати проблеми музично-педагогічної підготовки майбутніх учителів, музикантів у контексті порівняльної педагогіки. Науковцем створено цілісну картину становлення і розвитку музично-педагогічної освіти в Польщі, що формувалася протягом тисячоліття та пройшла шлях від педагогічної діяльності музикантів у сфері загальної й академічної освіти та музичної підготовки вчителів, до відокремлення в самостійну галузь педагогічної освіти, перетворюючись на компонент мистецької освіти [4, с.11].

Професійна педагогічна діяльність фахівців музичного мистецтва у Польщі спрямована на розвиток художньо-естетичного світогляду учнів, їх здатність до сприймання, оцінювання й творчої діяльності у мистецтві. Тому головним критерієм педагогічної компетентності викладачів мистецьких дисциплін є рівень володіння майбутніми фахівцями спеціальними мистецькими знаннями музично-виконавськими вміннями, вмінням сприймати, інтерпретувати, зберігати та використовувати художню інформацію, втілену в мистецьких творах, з метою навчання та виховання особистості. Розвиток педагогічної майстерності вчителів музики в Польщі (як і в Україні) виступає як спеціально організований процес їхньої освіти та самоосвіти з орієнтацією на розвиток емоційної та почуттєвої сфери особистості; розкриття творчого потенціалу; формування ціннісно-орієнтованої основи життєдіяльності та самовизначення позиції професійно компетентного вчителя [7]. Саме тому, проблема вдосконалення системи професійної підготовки вчителів

музики в Польщі є однією з найбільш актуальних для сучасної музично-педагогічної науки. Важливим компонентом музичної освіти в підготовці фахівців у сфері музичного мистецтва визнано формування професійно значущих умінь, які збагачують художній тезаурус та підвищують компетентність студентів, формують здатність до художньо-естетичного сприймання мистецтва, розвивають здатність до творчої самореалізації в процесі аналізу й виконавської інтерпретації творів музичного мистецтва.

О. В. Кулдіркаєва, досліджуючи особливості музично-педагогічної підготовки майбутніх учителів музики в Польщі, зазначає, що до сучасного фахівця музичного мистецтва висувається низка нових вимог, рівень яких значно вищий, ніж був раніше. Зокрема, сучасний учитель музики повинен бути дослідником; володіти сучасним рівнем мислення, адекватним природі самого мистецтва; уміти працювати в поліпрограмуному освітньому просторі, розрізняючи програми щодо їх ефективності. Фахова підготовка компетентного вчителя музики в Польщі об'єднує словесні, наочні і практичні види діяльності у взаємодії викладачів і студентів, спрямованих на передачу і засвоєння конкретних музичних знань, умінь і навичок в таких сферах музично-педагогічної діяльності, як навчання музичної грамоти, теорії та історії музики; навчання гри на музичних інструментах, співу і диригування; навчання створенню музики і виконавської діяльності [2, с. 58]. Учитель музики (музичного мистецтва) в Польщі є, перш за все, фахівцем у галузі освіти, людиною, котра має загальну освіту, фахову (музичну) і професійну (педагогічну) підготовку в галузі засобів, форм, методів розвитку суб'єктів педагогічного процесу засобами музичного мистецтва або циклу мистецьких дисциплін у загальноосвітньому просторі.

Фахова підготовка майбутніх учителів музики в Україні має чимало спільного з системою музично-педагогічної освіти Польщі стосовно загального професійного спрямування, професійно-компетентнісних вимог до фахівця. Зміст професійної підготовки майбутніх учителів музики в Україні зумовлений необхідністю формування особистості фахівця, здатного, насамперед, вирішувати типові професійні завдання щодо організації і здійснення навчально-виховного процесу з музичного мистецтва в закладах дошкільної та повної загальної середньої освіти. У процесі музично-педагогічної підготовки здійснюється формування професійної компетентності майбутніх фахівців на основі набуття комплексу знань, умінь та навичок для розуміння сучасних проблем методології та методики викладання музичного мистецтва. Головним завданням учителя музики в Україні є формування всебічно розвинутої особистості школяра. Тому сам учитель музики повинен мати чітко сформовану життєву позицію, професійно-ціннісні орієнтації, бути відповідальним, соціально активним та цілеспрямованим, готовим до

здійснення професійної діяльності, усвідомлювати власну відповідальність за навчання та виховання підростаючого покоління.

Починаючи з вересня 2018 року в закладах загальної середньої освіти розпочала роботу Нова українська школа, що є ключовою реформою Міністерства освіти і науки. Головна мета цієї освітньої реформи – створити школу, у якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувається зараз, а й вміння застосовувати їх у житті. Тобто, як бачимо, на чільне місце виходить компетентнісний підхід до сучасної загальної середньої освіти, для якої характерне інтегративне викладання навчальних предметів, у тому числі й предметів художньо-естетичного циклу "Музичне мистецтво" та "Образотворче мистецтво", на зміну яким запропоновано інтегративний курс "Мистецтво". Такі підходи до викладання мистецьких дисциплін (що в Польщі триває уже певний час та є значні напрацювання й здобутки в цьому напрямі, а в Україні спостерігаємо лише перші кроки у напрямку інтегрованого вивчення мистецтва) в закладах загальної середньої освіти, вимагають формування компетентного фахівця в галузі мистецтва нової формації, здатного до організації інтегрованого мистецького середовища.

Мистецька сфера, як провідна у діяльності сучасного вчителя музики, надзвичайно широка, багатогранна, включає в себе знання, поняття з різних видів мистецтва (музики, образотворчого мистецтва, літератури, архітектури, синтетичних видів мистецтва: театральне мистецтво, кіномистецтво та ін.). Професійно компетентний учитель музики повинен орієнтуватися в різних видах мистецтва, мати достатній рівень знань та вмінь, щоб комплексно, в процесі інтеграції познайомити підростаюче покоління з особливостями та досягненнями кожного із видів мистецтва, навчити школярів помічати єдність у формотворенні різних видів мистецтва. Оскільки вчитель музики проводить не просто уроки, а уроки мистецтва, він має навчитися творчо застосовувати знання та вміння в нестандартних ситуаціях, при вирішенні пізнавальних та практичних завдань. Тому професійний рівень сучасного вчителя музики в Україні в плані набуття знань з різних видів мистецтва має бути досить високим. Це допоможе належним чином, використовуючи набутий досвід, вирішувати різноманітні педагогічні ситуації, які виникатимуть у професійній діяльності, гнучко реагувати на зміни, що відбуваються при цьому в освітньому просторі.

Порівняльний аналіз фахової підготовки майбутніх учителів музики в закладах вищої освіти Польщі та Україні дозволив узагальнити основні положення музично-педагогічної освіти, що здійснюється в означених країнах (табл.1.):

Україна	Польща
Рівні, ступені, кваліфікації вищої освіти	
<ol style="list-style-type: none"> 1. початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти / шостий рівень Національної рамки кваліфікацій / освітньо-професійний ступінь "молодший бакалавр (молодший спеціаліст)"; 2. перший (бакалаврський) рівень / сьомий рівень Національної рамки кваліфікацій / освітній ступінь "бакалавр"; 3. другий (магістерський) рівень / восьмий рівень Національної рамки кваліфікацій / освітній ступінь "магістр"; 4. третій (освітньо-науковий / освітньо-творчий) рівень / дев'ятий рівень Національної рамки кваліфікацій / освітній (перший науковий) ступінь "доктор філософії/доктор мистецтва"; 5. науковий рівень / десятий рівень Національної рамки кваліфікацій / другий науковий ступінь "доктор наук". 	<ol style="list-style-type: none"> 1. бакалавр / перший рівень вищої освіти 2. магістр / другий рівень вищої освіти 3. доктор філософії / третій рівень вищої освіти
Типологія вищих навчальних закладів (згідно Законів про вищу освіту)	
<ol style="list-style-type: none"> 1. університети; 2. академії, інститути; 3. коледжі. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. університети; 2. вищі педагогічні школи (педінститути); 3. консерваторії, вищі академії мистецтв (музичні, театральні, художні, кіно); 4. вчительські колегії.
Форми навчання у закладах вищої освіти	
<ol style="list-style-type: none"> 1. очна (денна, вечірня); 2. заочна (дистанційна). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. стаціонарна 2. вечірня 3. заочна 4. екстерна

Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	
<ol style="list-style-type: none"> 1. навчальні заняття; 2. самостійна робота; 3. практична підготовка; 4. контрольні заходи. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. навчальні заняття; 2. самостійна та індивідуальна робота; 3. практична підготовка; 4. контрольні заходи.
Основні види навчальних занять у закладах вищої освіти	
<ol style="list-style-type: none"> 1. лекція; 2. практичне, семінарське, індивідуальне заняття; 3. консультація. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. лекція; 2. семінари, практичні заняття
Структура підготовки вчителя музики (музичного мистецтва) у ЗВО	
<p>I цикл (загальної підготовки): українська мова (за професійним спрямуванням), історія України, історія української культури, філософія, іноземна мова, фізичне виховання, нові інформаційні технології, технічні засоби навчання, основи медичних знань і охорони здоров'я з основами валеології, анатомія, фізіологія дітей з основами генетики, безпека життєдіяльності та основи охорони праці.</p> <p>II цикл (професійної підготовки): історія педагогіки, педагогіка, психологія (з розділами вікової та педагогічної психології), хоровий клас і практична робота з хором, гармонія, сольфеджіо, поліфонія, аналіз музичних форм, історія української музики, історія зарубіжної музики, оркестровий клас, методика музичного виховання в дошкільних закладах освіти, методика музичного виховання в школі, музичний інструмент (фортепіано, акордеон, баян, скрипка, духові інструменти тощо), постановка</p>	<p>I цикл (загальні дисципліни): філософські проблеми, вступ до соціології, методи педагогічних досліджень, професійна етика, іноземна мова, спецкурс за вибором, фізичне виховання, інформатика.</p> <p>II цикл (базові дисципліни): біомедичні основи розвитку, історія виховання, вступ до педагогіки, теоретичні основи виховання, основи загальної дидактики, вступ до психології, психологія розвитку особистості, соціологія виховання, соціальна педагогіка, педагогіка праці.</p> <p>III цикл (спеціальна підготовка, дисципліни художнього спрямування): основи знань про мистецтво з основними проблемами історії мистецтва та вибраними елементами естетики, музична література, основи гри на інструментах (піаніно, гітара, синтезатор, пряма флейта, ксилофон тощо), основи історії музики, танець з елементами хореографії, засоби музичної</p>

<p>голосу, хорове диригування. III цикл (вибору навчального закладу): економічна теорія, економіка освіти, правові основи освітньої діяльності, основи науково-педагогічних досліджень, соціологія, політологія, культурологія, елементарна теорія музики, історія української народної музики, українська народна музична творчість та обрядовий фольклор, хорознавство, хорове аранжування, основи педагогічної майстерності, основи сценічної майстерності, ритміка та основи хореографії, акомпанемент. IV цикл (вільного вибору здобувача вищої освіти): музична інформатика, музична педагогіка, основи культури і техніки мовлення.</p>	<p>творчості, методика і теорія музичного виховання, методика проведення музичного слухання</p>
--	---

Табл. 1. Система організації фахової підготовки учителів музики в ЗВО України та Польщі

Таким чином, незважаючи на те, що система фахової підготовки майбутніх учителів музики в закладах вищої освіти України та Польщі має чимало схожих рис у структуруванні навчально-організаційного процесу, у формулюванні вимог до результатів музично-педагогічної підготовки майбутніх фахівців, вища освіта Польщі більше інтегрована у Європейський простір вищої освіти, ніж українська. Членство у ЄС забезпечує польським закладам вищої освіти участь у програмах академічного обміну, таких як Erasmus+. Також існує інтеграція на європейському континенті поза структурами ЄС: CEERUS, Fundusz Stypendialny і Szkoleniowy. Це відкриває значно ширші можливості здобувачам освіти для вдосконалення своїх професійних якостей та подальшої реалізації на ринку праці.

Вивчення тенденцій розвитку вищої педагогічної освіти у Польщі в контексті європейських інтеграційних процесів, сприятиме вибору оптимальних шляхів ефективного приєднання України до європейського простору вищої освіти.

Список використаних джерел та літератури

1. Кривохижа І. В. Організаційно-педагогічні засади підготовки майбутніх фахівців музичного мистецтва у сучасній Польщі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 "Загальна педагогіка та історія педагогіки" / І. В. Кривохижа. – Кропивницький, 2018. – 24 с.
2. Кулдиркаєва О. В. Художньо-творча діяльність у процесі професійної підготовки майбутніх учителів музики / О. В. Кулдиркаєва // Проблеми сучасного музичного виховання й навчання : зб. ст. учасн. конф., викл. та студ. каф. співів і диригування : матеріали регіон. наук.-практ. конф. (27 березня 2008 р., м. Луганськ). – Луганськ : Вид-во ДЗ "ЛНУ імені Тараса Шевченка", 2008. – С. 58-67.
3. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта : теорія і практика : монографія / Л. М. Масол. – К. : Промінь, 2006. – 432 с.
4. Ніколаї Г. Ю. Розвиток музично-педагогічної освіти в Польщі (XX століття): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. пед. наук : спец. 13.00.01 "Загальна педагогіка та історія педагогіки" / Г. Ю. Ніколаї. – К., 2008. – 46 с.
5. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в основній школі : навч.-метод. посібник / О. Я. Ростовський. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2001. – 272 с.
6. Савенкова Л. Г. Полихудожественное образование как фактор формирования современного типа мышления и сохранения здоровья детей и юношества [Электронный ресурс] / Л. Г. Савенкова // Педагогика искусства : электронный журнал / Институт художественного образования Российской академии образования. – 2006. – № 4. – Режим доступа : http://www.art-education.ru/AE-magazine/archive/savenkova_10-12-2006.htm
7. Соломаха С. О. Розвиток педагогічної майстерності викладачів музичного мистецтва та світової художньої культури : посібник / С. О. Соломаха. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. — 158 с.
8. Угода про асоціацію України з ЄС [...] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011
9. Burowska Z. Krakowska koncepcja wychowania muzycznego w świetle przeprowadzonych badań / Z. Burowska, J. Kurcz, A. Wilk. – Kraków, 1993. – 94 s.
10. Chila-Szypulowa I. Muzyka w poezji wieszczow / I. Chila-Szypulowa. – Kielce : Wydawnictwo Akademii Switokrzyskiej, 2000. – 180 s.
11. Dobrowolski S. Wychowawcze oddziaływanie muzyki / S. Dobrowolski // Muzyka w Szkole. – 1932. – Nr 4. – S. 12-14.
12. Jankowski W. Psychologia muzyki a pedagogika // Wybrane zagadnienia z psychologii muzyki // Praca zbiorowa pod red. M.Manturzewskiej i H.Kotarskiej. – W-wa: WSiP, 1990. – S. 329–335.

Maya Moroz. Kształcenie zawodowe przyszłych nauczycieli muzyki w szkołach wyższych Ukrainy i Polski: analiza porównawcza.

W artykule przedstawiono analizę porównawczą systemu szkolnictwa wyższego Polski i Ukrainy zwłaszcza edukacji muzycznej. Ustalono, iż kształcenie zawodowe przyszłych nauczycieli muzyki na Ukrainie ma wiele wspólnego z systemem edukacji muzycznej w Polsce gdy chodzi o ogólnej orientacji zawodowej, profesjonalnych wymagań kompetencyjnych itc. Udowodniono, iż badanie tendencji w rozwoju wyższej edukacji pedagogicznej w Polsce pozwoli na wybór najlepszych sposobów skutecznego przyłączenia się Ukrainy do Europejskiego Systemu Szkolnictwa.

Słowa kluczowe: szkolnictwo wyższe, przyszli nauczyciele muzyki, przygotowanie muzyczno-pedagogiczne, integracja artystyczna, kompetencje zawodowe.

Maya Moroz. Features of Future Music Teachers' Professional Training in Higher Education Institutions of Ukraine and Poland: Comparative Analysis.

In the article a comparative analysis of the system of higher education of Poland and Ukraine in general and music education in particular was carried out. It was determined that the professional training of future music teachers in Ukraine and Poland has a lot in common in general professional orientation, professional-competence requirements for a specialist. It is proved that the study of trends in the development of higher pedagogical education in Poland will help to choose the best ways joining the European Higher Education Area of Ukraine.

Key words: higher education, future teachers of music, musical-pedagogical preparation, artistic integration, professional competence.